

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagyberek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 „ —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadják k. el.
Azonkívül az összes hírl. és irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1908

XXXVII. évfolyam 110. szám.

Szerda május 13.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyberek, május 13.

Torontárvármegye közigazgatási bizottsága, mint már röviden jeleztük, tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülést Botka Béla főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczehid Ernő m. főjegyző, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Tóth István kir. tan., pénzügyigazgató, dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő, dr. Konyovics György kir. ügyész, dr. Radvány Ferenc pancsovai kir. segédtanfelügyelő, Löwy Ignác kir. segédmérnök, Babics József, ifj. dr. Daniel Pál, Franz J. L., Hauser Károly báró, dr. Mangold Samu, Schulpe Vilmos, Steintzer Géza, Tellecsy Kristóf, Vinczehidy Izsó bizottsági tagok, Bielek Antal, Rigó István, Filkovich Boldizsár, Szilágyi Albert, Sal Ferenc, Farkas Vince, Bielek Vilmos, Eördögh Virgil, dr. Mirkov Iván és Bujkovszky Gusztáv előadók.

Miután az elnök főispán megnyitotta az ülést, áttértek az egyes szakelőadók jelentéseire.

Adóügyek.

Tóth István kir. tanácsos, pénzügyigazgató havi jelentésében a következőket adja elő:

Torontárvármegye, mint törvényhatóság területén állami egyenes adó címén múlt év végével hátralék 2,859,802 kor. 27 fillér, az 1908. évi adótarozásnak és utólagos előírásnak félévi esedéke 4,122,478 kor. 67 fillér. Összes tartozás 6,982,280 kor. 94 fillér. Törlesztés 153,499 kor. 63 fillér. Megállapított adótarozás 6,828,781 kor. 31 fillér. Befizetés 1,355,224 kor. 05 fillér. Hátralék 5,473,557 kor. 26 fillér, vagyis az osztartozásnak 80%-a. A folyó évi április havi befizetés 33,516 kor. 27 fillérrel, a január—április havi befizetés pedig 294,235 kor. 13 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések. Hadmenességi díj címén megállapított tartozás 339,835 kor. 34 fillér, befizetés 17,104 kor. 71 fillér, hátralék 322,30 kor. 63 fillér, vagyis az összes tartozás 95%-a. A folyó évi április havi befizetés 6916 kor. 16 fillérrel, a január—április havi befizetés pedig 22,829 kor. 66 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. A m. kir. pénzügyminiszter rendelete alapján állami egyenes adó címén 4 esetben 9408 kor. 30 fillér. Jogilleték címén 32 esetben 60,201 kor. 24 fillér

A „TORONTÁL“ tárcája.

A műtárlat.

(A „Torontál“ eredeti tárcája.)

I.

Nagyberek, május 11.

A műtárlatok egyik kiváló célja, hogy a látogatókat kiműveljék a művészet termékeinek élvezésére. Ehhez pedig más előkészütség nem kell, mint az, hogy a távlatokat okosan szemléljük meg. Egy röpke dal, egy keringő, hány embernek ad gyönyörűséget, mert megérti azokat. De Beethoven nagy stílus szimfóniáinak megérzéséig még nem emelkedett. Wagner operáit hányan tartották élvezhetlen hangzavarnak, míg lassankint elmélyedve a hatalmas hangszerelésbe, ugyanazok az operák megtöltötték lelküket a legtisztább gyönyörűséggel.

És így van ez a festészetben is. A tárlaton némely kép oly egyszerű, hogy azt azonnal megértjük, mások valamivel magasabb rangúak, semhogy az első tekintetre rögtön tisztába juttatnánk velök.

Munkácsyt, Szinyei Mersét, Böklint tehetetlen kontárnak tartották egy bizonyos időben.

erejéig részletfizetési kedvezmény, illetőleg fizetési halasztás engedélyeztetett. Házaadamentesítést 116 esetben adott a pénzügyigazgatóság.

Népoktatás.

Dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy nagyon sok az iskolamulasztás és az iskolák anyagi ügyei rendezetlenek, amiknek orvoslására nézve szigorú intézkedéseket tesz.

A kultuszminiszter a törökbecsei községi kisdodovának 800 korona, Messinger-féle nagybecskereki leányintézetnek 800 korona, a nagy-kikindai Humanitás nőegylet kisdodovodájának 400 korona s a nagyörsi községi kisdodovodának 130 korona államsegélyt adott. Több személyi ügy felsorolása után előadja a tanfelügyelő, hogy ő befejezte iskolalátogatásait a nagybecskereki áll. polg. fiu iskolában, továbbá látogatásokat teljesített a nagybecskereki zárda polgári és elemi iskolában, helyszíni tárgyalást tartott a Törökbecsén felállítandó áll. polgári iskola tárgyában. Czeglédy István segédtanfelügyelő meglátogatta a jánosföldi, párdányi és szerbittebei állami elemi iskolát, a fényi és párdányi áll. kisdodovodákat, a magyarittelei községi elemi népiskolát, a jánosföldi és szerbittebei községi kisdodovodát, a magyarittelei községi állandó gyermekmenhelyet, a jánosföldi, párdányi, fényi, szerbittebei és magyarittelei felekezeti iskolákat. Szabó Bertalan segédtanfelügyelő meglátogatta a kunszöllösi és nagykomlói felekezeti iskolákat, a grabáci községi iskolát és állandó gyermekmenedékházat. Cserei Gyula tanfelügyelői tolnok, miniszteri iskolalátogató a nagyörsi, jankahidi, keglevichházi, pusztaporganyi, pusztakeresztesi, gyulamajori, ócsanádi, szerbecsanádi, iskolákat, valamint az ócsanádi, óbessenyői, szerbecsanádi és nagyörsi kisdodovodákat.

Ezen látogatásokból kifolyólag 19 iskola és 4 ovoda iskolafentartó hatósága kerestetett meg részben a tapasztalt hiányok orvoslása, részben pedig a magyarnyelvi tanítás eredményesebbé tétele érdekében. Végül jelenti még a tanfelügyelő, hogy a vármegye területén 61 államotásai tárgyalás közül körülbelül 15—20 e tanévben befejezést fog nyerni, úgy, hogy a jövő tanévben remélhetőleg 15—20 új állami iskola fog megnyitni.

Dr. Radvány Ferenc kir. segédtanfelügyelő ezután a pancsovai kirendeltség néhány kisebb jelentőségű ügyről tett jelentést.

Egészségügyek.

Dr. Plechl Szilárd megyei főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok a múlt

havihoz képest hasonlítva javulást mutattak. Bejelentettek 58 vörheny, 3 tifusz, 127 kanyaró, 118 difteritisz és 5 fültőmirigylob esetet. A közönségesen előforduló hurutos és csuzos bajok enyhe influenza alakjában léptek föl. A népesedési mozgalom csekély halálozási számmal szemben kedvező volt. Közegészségügyi szempontból főleg a főorvos, hogy a tüdővész ismertetéséről és az ellene való védekezésről több ezer könyvecskét osztottak ki a vármegyében és hogy ezt az ügyet a törvényhatóság is melegen fölkarolta.

Kereskedelmi ügyek.

Az államépítészeti hivatal jelentését a hivatal főnökének távolléte folytán Löwy Ignác kir. segédmérnök adja elő.

Hivatkozással a február és március havi jelentésben foglaltakra, jelenti az államépítészeti hivatal, hogy Gál és Tyrnauer vállalkozók számtalan sürgetés dacára a múlt hóban is csak egy vonal építési anyagot szállított a nagykikinda—nagykikindai törvényhatósági közutaknak az állami beruházási hitel terhére krépitendő szakaszára. A nagybecskereki—nagykikinda törv. közutnak a jelzett hitel terhére kiépítendő szakaszára pedig semmit sem szállított. Nevezett vállalkozók szerződészerű kötelezettségüknek megfelelni nem képesek s azért a szállítási határidő lejártával az államépítészeti hivatal főnöke megfelelő javaslatot tesz. Ugyancsak a beruházási hitel terhére kiépülő écska—módosi törvényhatósági ut 43—48. szakaszain az alapkövezés majdnem kész s már a hengerelés is megindult. A nagykikinda—lovri hasonló munkálatoknál az alapkőlerakás van folyamatban. Az 1908. évi programmba fölvev s a beruházási hitel terhére kiépülő utszakaszok közül a basahid—törökbecsei törvényhatósági ut 7—18 klm. szakaszára vonatkozólag a közig. bejárás múlt hó 28-ikán már megtartott s így a földmunkálatok rövidesen megkezdhetők lesznek. Az uti személyzet időszerű munkákkal foglalkozott s köteletségének általánosságban megfelelt.

Börtönügyek.

Dr. Konyovics György kir. ügyész jelenti, hogy a fogházakban mindenütt rend volt és semmi különösebb dolog nem fordult elő. A foglyok létszáma a múlt hóban az egyes fogházakban a következő volt: A nagybecskereki-ben 70 férfi, 90 nő, a módosiban 5 férfi, 2 nő, a törökbecseiben 2 férfi, a perlasziban 27 férfi, 1 nő, az antalfalvaiban 16 férfi, 5 nő, az alibunáriban 19 férfi, a nagykikindaiakban 64 férfi, 4 nő, a nagyszentmiklósiakban 6 férfi, a törökkanizsiban 10 férfi, a zombolyaiban 10 férfi.

Katona Bánk-bánját pedig értéktelen szindarabnak. De a beléjük merülő lelkiismeretes tanulmányok eloszlatták róluk a balitelet kódét — fényes utjelzőkként fognak sokáig, sokáig a művészet és irodalom terén vezető világhosszút terjeszteni.

Azért gondolja meg a tárlat látogatója, hogy a festők birodalmába lépett, ne keressen itt irodalmi elemeket. Ne a képek címeit és az ezekben foglalható irodalmi tartalmat, hanem a cím festői tartalmát keresse. A festők felfogása, festésmódja, érzése gazdagon változnak a festészet birodalmában, új és meglepő életet adnak a legrégebb témáknak is. 1700. év óta festegetik a Madonnát, mindig újabb és újabb képek támadtak és támadnak és értékesek maradnak, mert újabb és újabb festői elemeket vittek bele a művészek.

Ezeket a festői elemeket kell tehát felfedeznünk, hogy aztán ezek ismeretével nézhesük a tárlat képeit.

Egyik ködös, elmosódott, sápadt, álmatag, egymásba folyó formákkal, másik éles, határozott rajzzal, napvilágos kolorittal, a fény és árnyék éles szembeállításával, erőteljes plasztikával lép eléink. Egyik a tompa színek, a nyomott hangulatok, a másik az élénk, napos színek kedvelője.

Igy mutatkoznak be a különböző „én“-ek, kiknek művei akkor kvalitatások, ha azokba az „én“ egész gondolkodás módját, vére lüktetését bele viszi.

Ilyen élesebb különbségeket tüntetnek fel Kézdi-Kovács és Gergely Imre tájképei. Gergely tájképei az utolsó esetvonásig a szabad ég alatt, az ábrázolt táj előtt, kerültek vászonra. Kézdi-Kovács a tájról nyert benyomásokat lelkébe mélyesztette, „én“-jén átszűrve, otthon, a műteremben vászonra vetette. Kovács művein a levegő gyöngéd fátyola a formákat összemósodottá, reszketővé, a színeket bágyadtá teszi. Gergely művein a nap éles sugarai éles formákat, biztos rajtot, erőteljes és élénk színeket, fényt és árnyékokat idéznek elő. Kovácsnál a ködös formák fantasztikus kapcsolódása, Gergelynél a kristálytisza rajz vezet.

A figuralisták közül állítsuk szembe Munkácsy és Lotz vázlatait. Lotz a rajztudomány nagymestere. Levegőben uszó lenge angyalait egy pár lendülettel veti vászonra. Ezek a körvonalak viruló testek szüzsies bájait sejtetik. A szín itt másodrangu, a mozgás kifejezése a fő. A könnyed, légies alakok áttetsző színeinek finomsága még csak sejteti Lotznak szende koloritját.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve
Fiu felöltő 8 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve
Uri- és leány-kimono és gallér . . 8 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve
Uri felöltő 15 „ „

KOVÁCS GEDEON

Telefon 141.

275—34.19

angol szabó-műhely.

Telefon 141.

Ezután az általunk már tegnap közölt ügyeken kívül, a bizottság még néhány kisebb jelentőségű ügyet intézett el.

A jövő havi ülést, a pünkösdi ünnepek miatt a bizottság a harmadik hétfőre, június 15-ikére tűzte ki s ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6^{1/2} ó-tól kezdve délig azurak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7^{1/2} óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Május 13. Városi közgyűlés.

Május 21. Országos vásár.

Május 22. Országos vásár.

Május 23. Országos vásár.

Május 24. Országos vásár.

Május 24. Megyei tüzoltószövetség közgyűlése.

Május 24. Gutenberg Pál előadása a szőlőmunkáról.

Június 15. Közig. bizottság ülése

— **Személyi hir.** Botka Béla főispán és Jankó Ágoston alispán hivatalos ügyekben néhány napra Budapestre utaztak.

— **A vöröskereszt országos közgyűlése.** A magyar korona országainak vöröskereszt-egylete május 18-án, vasárnap tartja Budapesten idei országos gyűlését Csekonics Endre gróf vbt. elnöklésével. Az országos gyűlésen a torontálmegyei vöröskereszt-egyletet Botka Béla főispán, Jankó Ágoston alispán és dr. Brájjer Lajos vál. tagok képviselik.

— **Elmaradt ülés.** A városi pénzügyi-bizottságnak tegnapi kitűzött volt ülését — mivel az ülésre csak egy tag jelent meg — elhalasztották.

— **Csernoch püspök első pásztorlevele.** Csernoch János dr. csanádi püspök most adta ki első pásztorlevelét, amely mélyen visszatükrözi az egyházfejedelem fenkölt gondolkozását, erős vallásosságát, hitbuzgóságát s hazaszeretét. Pásztorleveléből kiemeljük a következőket:

„Mint magyar hazámnak hű fia és felséges apostoli királynak hűsége, engedelmes alattvalója megemlést nélkül nem hagyhatom ama kötelességemet sem, melylyel hazámnak és felkent királynak tartozom. Hiszen a haza magasztos eszméje velünk születik, a természet véste annak szeretetét szívünkbe s követel érte áldozatot mindnyájunktól. Annak jólétén és felvirágzásán munkálkodni mindnyájunk kötelessége. Mélységes kegyelet a hazához, tántoríthatlan hűség a királynak, lelkiismeretes ragaszkodás az ország alkotmányához és évezredet meghaladó jogaihoz, a haza földjének szeretete: ez az, amit vallásunk

Munkácsy „Falu hőse”-nek fogalmazása sötét háttérből indul ki. Ami Lotznak a vonal, az Munkácsynak a színfolt. A sötét háttérből lépnek elő a színfoltok. Döntő ezeknek arányos elosztása és szimmetrikus elhelyezése, a színerők lefokozása a terem mélye felé. Csupán csak a vándorbirkozónak és a falu hősenek színfoltjai vannak fővilágításban. A valárd nehéz testek széles ecsetvonással vannak jellemezve.

Az így jelentkező különbség annyira egybeforrt a művészek „én”-jével, hogy minden munkájukon döntően lép fel.

Ilyen összehasonlításokkal sok érdekes és új szempont ölik fel s talán közelebb jutunk a művészek lelki világához. Vegyük tehát a festményt festménynek s ne azt nézzük rajta hogy melyik földrajzi pontot, milyen lakodalmat vagy csatát mutat, hanem, hogy a festő milyen tónusformaságokat, milyen vonalmelegleteket, milyen rajztudományt, minő valóérzést, stílust és milyen „én”-t mutat.

A művészet az emberi lélek egyik legfinomabb teremtése. Ki ezt igazán szereti, az rokonszenvezni tud a legkülönfélébb felfogásokkal, ha azok jelentősek. A gondos és finom kidolgozással s merész és széles ecsetvonásokkal előadott műveknél egyaránt rá lehet bukkanni a

előir, amit szívemben hordozok és hordozni fogok utolsó leheletemig, hogy azt bennetek folyton ébren tartsam. Ilyen küldetésben jövök hozzátok Jézus Krisztus nevében, aki kezdete és végcélja hivatásomnak, aki gyöngeségemben erőt, küzdelmes óráimban vigasztalást fog nyújtani és minden működéseimben, melyet egyesegyedül Isten dicsőségére, egyházmegyémm s a reám bízott hívek lelki javára irányítani igyekezem, hathatós kegyelmével támogatásomra leendő.”

— **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru Mikolások István antalfalvi illetőségű, fazekasdeszpusztai lakos családi nevét Hava-s-ra átváltoztathassa.

— **Előadás a szőlőmunkáról.** Május hó 24-én, vasárnap érdekes előadás lesz Nagybecskerekben. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület meghívására ugyanis Guttenberg Pál, a kézimunkára nevelő országos egyesület igazgatója jön le Budapestről Nagybecskerekre s itt a szőlő (kézi) munkáról tart előadást. A nagyfotosszerű célt szolgáló és érdekes előadás a vármegyei házy nagytermében lesz május 24-ikén délelőtt 11 órakor. Belépődij nincsen s a kulturegyesület szeretettel hívja meg az előadásra a nagyközönséget.

— **Uj határszéli őrségek a Délvidéken.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter legutóbb a következő határszéli őrségeket létesítette a Délvidéken: A pancsovai határszéli rendőrkapitányság működési területén Temeskubin nagyközségben (Temes megye), az orsovai határszéli rendőrkapitányság működési területén Szokolovác községhez tartozó Bázias-telepen, Szvinica nagyközségben, Ómoldova községben, a Berzászka községhez tartozó Drenkova-telepen, a Tuffier községhez tartozó Vodic-Telepen (valamennyi Krassószörény megye), Zsilyvajdejulkán községben és a Livazény községhez tartozó Szurdokszorosban (Huyadmegye). Az őrségek e hó 15-én kezdik meg működésüket.

— **A szombolyai kulturstély.** E hét szombatján lesz a torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület kulturstélye Zombolyán. Az estély iránt, mint Zombolyáról jelentik, rendkívüli az érdeklődés s a rendezőség serényen buzgálkodik az estély sikere érdekében. Az estélyen a kulturegyesület részéről dr. Vértessy Gyula és dr. Farkas Geiza működnek közre, míg az egyesületet hivatalosan dr. Vincze-hidy Ernő megyei főjegyző, egyesületi igazgató képviseli.

— **A nagygyáji plébánia.** A Benedek János halálával megüresedett nagygyáji plébánosi állásra már kiírták a pályázatot. A pályázatok Dániel Ernő báró, Wosching György, Wagner Jakab és Blaskovich Mihály kegyurak címére, a püspöki aulában június 10-ig nyújtandók be.

— **Nagyfőtisztogatás a nemzetiségi vidéken.** Dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő javaslatára Torontálvármegye közigazgatási bizottsága legutóbbi ülésében, a kir. tanfelügyelőség által meglátogatott s vagy elhelyezés vagy tulzsfolt-

nagy emberi értékre, ami miatt évezredek óta szeretik és gyakorolják a művészetet.

Sokan fájdalmasan konstataják, hogy nem tudják szóval kifejezni a képek rájuk tett hatását. Hát ez ne bántson bennünket. A kép azért festett mű, mert festve közölhet velünk legtöbbet. Michel Angelo Éjszakájáról és Lionardo Mona Lisájáról eddig még egy író sem tudott még csak halvány fogalmat sem adni, pedig kötetekre rug a róluk szóló irodalom. A beszéd eszközeivel megközelíthetetlenek azok, mert egészen a szobrászat és festészet világának teremtményei.

Nem részletezhető e helyen több módja a megfigyelésnek, Kézdi-Kovács és Gergely műveinek összehasonlításával csak rá akartunk mutatni arra a módszerre, mely legbiztosabban vezethet bennünket a műismerés és vele a műélvezet útjára. Az egy irányt képviselő alkotásoknak, a tájképeknek tájképpel, a figurálisnak figurálissal stb. való összehasonlítása révén új, rejtett szépségek nyiladoznak meg előttünk és lassan-lassan felfedezük a művészet egyéb rejtelmét is. A sejtelmet lassankint a tisztánlátás váltja fel, ha szeretettel, érzéssel merülünk a képek kvalitásainak megfigyelésébe. A megfigyelés, az összehasonlítás az a bűvészet módszer, melylyel a művészet minden rejtelve megnyilatkozik előttünk, mint a sivatag rózsájának szirmai, ha harmat éri.

ság, főleg pedig a magyar nyelvi tanítás ki nem elégitő eredménye miatt kifogásolt iskolák fenntartóit szigorúan felhívta a hiányok orvoslására s a magyar nyelv eredményes tanításának elrendelésére. Ezen ülésben számszerint 19 iskola és 4 ovoda részesült megintésben, illetve ennyi iskola s ovoda tekintetében hivatott fel az illetékes iskolafentartó, az egyházi főhatóság, vagy község s szigorú intézkedések megtételére. A tanév kezdete óta pedig dr. Vértessy a meglátogatott s kifogásolt iskolák közül 70 iskola és 15 ovoda tekintetében intézkedett a vármegyei közig. bizottság útján. Ugyancsak ezen ülésben jelentette be dr. Vértessy tanfelügyelő, hogy a vármegyeiben 61 községben indította meg az év folyamán az iskolák államosítására vonatkozó tárgyalásokat s hogy a jövő tanévben remélhetőleg tíz-tizenöt új állami iskola fog megnyitni.

— **A hírlapíró szövetséghöl.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének felügyelő-bizottsága vasárnap Szegeden ülést tartott Csányi János, a szegedi kereskedelmi és iparbank vezérigazgatójának elnöklete alatt. Az ülésen jelen voltak: Tömörkény István ügyvezető alelnök és pénztáros, Palócz László titkár, Balla Jenő, Perjessy László és Szmollény Nándor felügyelő bizottsági tagok. A bizottság ezuttal a szövetség 1907. évi vagyonmérlegét és könyvvitelét vizsgálta felül és ezeket kifogástalan rendben találta. A szövetség jelenlegi vagyona 112.040 kor. 94 fillér, mely összeg a 12.498 kor. 50 fillért kitevő biztos követeléseken kívül a szegedi kereskedelmi és iparbank folyó számláján és kamatozó értékpapirokban van elhelyezve. Az 1907. év folyamán a szövetség összes bevétele 9006 kor. 04 fillért tett ki, a kiadás ezzel szemben 6878 kor. 32 fillér volt. Ezen összegből beteg- és állásnélküli vidéki hírlapírók segélyezésére 2023 koronát fordított a szövetség. A mutatóköz 2127 korona 72 fill. pénztármaradvány a segélyalap vagyonát gyarapítja. A felügyelő-bizottság a felülvizsgálat eredményét tekintetbe véve, elhatározta, hogy a júniusi közgyűlés elé a szövetség jövedelmeinek kívánatos gyarapítása céljából, jelentést fog terjeszteni.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Demetrovics Dusan városi iktató, aki 23 esztendőn át volt hivatalnok a városnak, tegnap délután hosszas szenvedés után 53 éves korában elhunyt. Az elhunytat holnap délután 3 órakor fogják a gör. keleti sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az érdemes tisztviselő halála élénk részvétet kelt tisztviselőtársai és ismerősei körében.

— **A hebegés gyógyítása.** Az állam a beszédhibás (hebegős) egyének beszélni megtanítására már évekket ezelőtt Budapesten egy tanfolyamot rendezett, hol a beszédhibások, mondhatni teljes sikerrel gyógyítottak. Amennyiben városunk területén is tudunkkal, — főleg a gyermekek között — sok ily beszédhibás van, sikerült Michels Fülöp urat, a budapesti „Beszédhibák javítására szolgáló tanfolyam” egyik kiváló tanárát megnyerni arra, hogy a nyári szünet alatt, vagyis július hó elejétől augusztus hó végéig itt Nagybecskerekben egy tanfolyamot tartson, melyre a tisztelt szülők figyelmét különösen felhívjuk. A további felvilágosítást Menyhárh Károly kir. kincstári ispán urtól kaphatják. Érdeklődők sziveskedjenek három nap alatt jelentkezni.

— **Vizi ünnepély a Bégán.** A nagybecskereki róm. kath. egyházi ének- és zeneegylet körében serényen folynak a készülődések a folyó hó 16-án, szombaton este Nempomuki Szent János, mint Nagybecskerek város védőszentjének ünnepén tartandó vizi ünnepélyre, mely iránt a közönség körében a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Az ünnepély teljes programja a következő: Szombaton délután 5—6 óráig toronyzene. Este fél 8 órakor három mozsárlövés jelzi a lampionos felvonulás kezdetét, mely a róm. kath. hitközség épületéből kiindulva a Hunyadi-után át az Erzsébet-hidhoz vonul. Ott az ének- és zenekar dereglyékre száll és a Himnusz elénekélése után a helybeli „Regatta” és „Sirály” evezős egyesületek kíséretében a Bégán levonul a Ferenc-József hidig. A vizi ut alatt a hajókról zene és tüzijáték emeli az ünnepély fényét. A Ferenc József-hidnál az énekkar előadja Mendel-

Alapított 1870.

A nyári idényre ajánljuk következő áruinkat:
napernyőt, kalapvirágot, keztyűt, harisnyát és sokerlít,
labdát, homokjátékot, gyermekbicikliket és kocsikat.

357—15.6

BENŐ TESTVÉREK

ezelőtt Kókits A. F., divat- és rövidárkereskedés „a pillangóhoz”.

Vidéki megrendeléseket szivesen s azonnal eszközölünk.

Telefon 201. sz.

sohn B. „Mi lenne dalok nélkül“ című karát. Pnna a vízi ut folytatása a Dunagőzhajózási társulat ügynökségéig, ahol az énekkar a „Szózat“-ot elénekli. Partraszállás után lampionos felvonulás az Aradáci-uton a kaszinóba, ahol Kabaret-estély s utána tánc következik.

A Kabaret műsora a következő: 1. Marschner A. Dalszabadság, éneklő a vegyeskar. 2. Liszt Ferenc. Rhapsodia, zongorán előadja Gintner Mariska urhölgy. 3. Teich Ottó. A megtért szerelmesek, előadják: Erdélyi Elemér, Hegyi István és Würsching Emil urak. 4. a) Hauser I. Gondolj reám, b) Schablass J. Hervadt virágok, hegedűn előadja Balaton Gusztáv ur, citerán kíséri Schnur János ur. 5. a) Nines mit felvenni, b) Girardi Rézi, előadja Seress Lajosné urnő. 6. Schrammel-társaság, előadják: Jónás Gizike urhölgy, Bukovác Pál, Backer Aladár, Futaki Elemér, Schnur János és Termasich Sándor urak. 7. Niki báró, kuplé, előadja Seress Lajos ur. 8. Baleset, párfajelenet, előadják: Jónás Gizike urhölgy és Opolcer Jenő ur. 9. Zsaskovszky E. Csolnokon, éneklő a vegyeskar. A Kabaret után tánc lesz, amelyhez a zenét cigányzenekar szolgáltatja.

— **Szervác.** A második fagyos szent Szervác szintén kánikulai meleg kíséretében köszöntött be ma. Meteor, a kitünő magyar időjós, akinek az idén megint szerencsés esztendeje kezdődik, már jó ideje azt hangoztatja, hogy az idén a fagyos szentek nem fognak számítani. Tiszteségesen, becsületesen viselik magukat és ha mégis lesz valami baj, az nekik jut ki, mert semmi örömük sem fog telni abban, hogy fagyban vagy dérben gázoljanak. Az a meleg, amely most játszik velünk, szintén Meteor mellett szól, ámátor nem egyszer megtörtént már az is, hogy ilyen melegek után a fagyos szentek éppen úgy érvényesültek, mint akkor, amikor hűvös napok vezették be őket. No de reméljük, igazaz lesz a mi derék Meteorunknak s a félelmetes szentek nem csinálnak az idén semmi galibát.

— **Megjutalmazott munkás.** A földmivélségi miniszter Stein József bocsári gazdasági munkást a Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület előterjesztésére 30 évi hosszú és hű szolgálataiért dícsérő oklevéllel és 100 korona pénzzal jutalmazta meg. A hűséges munkás ünneplésére folyó hó 10-én a bocsári „Gazdakör“ rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Horváth Zoltán járási főszolgabíró, a Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület részéről pedig Marton Andor egyesületi titkár és Kaufmann István vettek részt. A gyűlés folyamán Horváth Zoltán főszolgabíró meghatározó szavak kíséretében adta át Stein Józsefnek a miniszter jutalmát, azután pedig Marton Andor, Müller Sándor jegyző és Szandelhauser Miklós iskolaigazgató üdvözölték a kitüntetett munkást. A gyűlés után — amelyen még Kaufmann István tartott előadást a községségi gazdasági egyletek hasznáról és feladatairól — az ünnepélyt a megjutalmazott munkás gazdájának, Csik János községségi bírónak házában folytatták, akinek érdekeit Stein József 3 évtizede, rá tiven szolgálta.

— **Eltörölt városi tisztviselői állások.** Mint Makóról jelezték, Makó város képviselőtestülete tegnapi közgyűlésén a főpénztárnoki, gazdasági tanácsosi, mérnök-hitelesítő, adóügyi fogalmazó és négy őrnöki állást eltörölt.

Tizenkétezer vizsgálat. Amint illetékes helyről értesülünk, a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás a lefolyt évadban emberföltötti munkát végzett, amennyiben egyedül Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő részére 12.000 bálna, vagyis tizenkétezer métermázs lucerna- és löheremagot ólomzárólt arankamentességre. Ezen óriási tömeg ólomzárólasát a megnövekedett belföldi szükségleten kívül, különösen Ausztria és a Balkán államok löhere- és lucernamag fogyasztása tette szükségessé, amennyiben az odaszállított áruk is kivétel nélkül a budapesti m. kir. magvizsgáló állomás ólomzárólt lettek ellátva. A budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomást tényleg a legnagyobb elismerés illeti, hogy a céghez az idén beérkezett rendkívül nagy számu megrendelések dacára az ólomzárólas óriási tömeggel derekasan megküzdött. A Mauthner-cég nagy forgalma tanuskodik a gazdaközönség határtalan bizalmáról és ebben nyilvánvaló a cég szolid üzleti elveinek általános elismerése. A forgalom nagymérvű emelkedésére való tekintettel, mint halljuk, a cég kezelési épületeit, raktárait, tisztítógépeit és irodáit tetemesen kibővíté, hogy a jövőben elhárítson minden olyan torlódást, amely az idén elkerülhetetlen volt.

— **Elveszett.** Mult vasárnap egy láncos női arany karperec elveszett. A megtalálót kéri, hogy azt a rendőrségnél adja át, hol jutalomban fog részesülni.

— **Rőfőskereskedők a házalási szabályrendelet ellen.** A torontálmegyei kisebb rőfőskeres-

kedők elhatározták, hogy a reájuk nézve sérelmes megyei házalási szabályrendelet ellen tiltakozó kongresszust tartanak Nagybecskereken. A kongresszus napját legközelebb állapítják meg és erről külön felhívásban értesítik a nagyközönséget.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülése már a megszavazott sürgősség jegyében folyt. Még ma csak négy órás ülés mellett, de már a sürgősség szabályai voltak érvényesek, úgy, hogy az elnöki jelentések is az ülés végére maradtak. Holnap azután már a nyolc órai munka következik.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg. Háromnegyed 11 óráig húzta el az ülés megnyitását, mert a képviselők lassan gyülekeztek, már pedig a nyolc órás ülésekre vonatkozó indítvány megszavazásához legalább százötven képviselő kell. Háromnegyed tizenegyre összegyűlt megfelelő számu képviselő s így ekkor megnyitotta az ülést.

Mindjárt a megnyitás után elrendelte a szavazást Hoitsy Pálnak a nyolc órás ülésekről szóló indítványára s a Ház nagy többsége megszavazta az indítványt.

Ennek folytán az elnök jelenti, hogy holnap csütörtöktől kezdve a költségvetés letárgyalásáig a képviselőház ülései délelőtt 10 óratól délután 2 óráig és délután 4 óratól esti nyolc óráig tartanak.

Thaly Kálmán a megváltozott tárgyalási rend folytán a bizottságok ülésezése iránt intéz kérdést az elnökhöz.

Az elnök kijelenti, hogy a bizottságok a képviselőháztól függetlenül ülésezhetnek s erről a bizottságok elnökei intézkednek, úgy, ahogy szükségesnek tartják.

Most áttértek a költségvetés tárgyalásának folytatására.

Popovics Dusan horvát képviselő kezdte a vitát, majd Roits Milán és Magdics Péro horvátok folytatták, persze valamennyien a költségvetés ellen szólnak.

Utánuk Babocsay Sándor a balpárt alelnöke beszélt a balpárt nevében a költségvetés ellen. Beszédében tiltakozott az ellen, hogy a balpárt a nemzetiségekkel szövetkezze, majd követelte azt, hogy a függetlenségi párt ne a függetlenségi elvek ellen kormányozzon; mivel pedig ez így történik, nem lehet bizalommal a többség kormánya iránt s a költségvetést nem fogadja el.

Az elnök a vitát itt felbeszakítván, megteszi jelentéseit, majd megállapítják a holnapi ülés napirendjét.

Az ülés végén Mezőfi Vilmos sürgős interpellációt intéz az általános titkos választói jogról szóló törvény dolgában.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek s ezzel az ülés véget ért.

Kossuth Ferenc a királynál.

Budapest, május 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután Bécsbe utazik s holnap a király kihallgatáson fogadja. A kihallgatás hivatalos címe, hogy Kossuth köszönetet mond a királynak a Lipót-rendért, de emellett hír szerint jelentést tesz a királynak a készülő új pártalakulásról is.

Ebéd a német nagykövet tiszteletére.

Budapest, május 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután ebédet ad Tschirscky bécsi német nagykövet tiszteletére, aki néhány napi látogatásra Budapestre érkezett. Az ebédet részt vesznek a kormány tagjai, valamint a két Ház elnökei.

A függetlenségi és alkotmánypárt fuziója.

Budapest, május 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politikai köröket állandóan foglalkoztatja már az a nagy egyesülés, amely a függetlenségi és alkotmánypárt között fog végbemenni. A két párt hangadói és sajtója készítik is a talajt a fuzióra s politikusok között jóformán egyébről sem beszélnek most, mint erről a fuzióról és módozatairól. Az egyesülés tervét megerősíti az Andrássy Gyula grófhoz közel álló „Magyar Hírlap“, mely ma „Kívánatos pártalakulás“ címén a fuzióról írván, a többek között ezeket mondja:

„... Az alkotmánypártnak az a meggyőződése — s nem is ujkéletű — hogy magyarnak a magyarral küzdenie, még lojális küzdelemben is: erőpazarlás, — azonfelül, hogy, mint az élet mutatja, ugyanis csak papiroslehetőség, melyre a gyakorlat nem is igen ad módot. A helyzet őszinteségének s ezzel nemzetmegtartó munkánk közvetlenségének és teljes szabadságának tartoznánk azzal, hogy a bár lojális, küzdelmet elvben is felváltsa az a lojális együttműködés, melyet az élet a gyakorlatban ugyanis minduntalan kikényszerít.“

A fuzió eszméjét a politikusok általában rokonszenvvel fogadják, csak a néppárt ellenzi erősen. Valószínűnek tartják, hogy a fuzió esetén a néppárt ellenzékbe megy az új párttal és kormányával szemben.

A feleség becsülete.

Budapest, május 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mosolygó Gyula fővárosi fűszerkereskedő tegnap agyonlőtte Bella Antal pékmestert, mert ez felesége becsületéről rossz híreket terjesztett.

A dánosi bűnpör.

Budapest, május 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A dánosi rablógyilkos cigányok-bűnpörében ma is folytatták a tárgyalást, a mely a különböző szakértők kihallgatásával telt el.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra 1908.)	23.72—
Buza (októberre 1908.)	20.28—
Rozs (októberre 1908.)	17.74—
Zab (októberre 1908.)	13.30—
Tengeri (juliusra)	13.18—
Tengeri (májusra)	12.98—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1908. május 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsovárol: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.

Szegedről: (mótorokcsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsovárol: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovárol: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokcsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára. (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

sz.

2953/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A magyarszentmihály körjegyzőségnek jogérvényes szétválasztása folytán nagyközséggé átalakult Jankahid községben újonnan rendszeresített községi **jegyzői állásra** a pályázatot ezennel hirdetem és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. t. c. 3. §-ában, illetve az 1883: I. t. c. 6. §-ában körülírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **f. évi június hó 1-éig** hozzám adják be.

Javadalmazás: 1. Évi fizetés állami kiegészítéssel 1600 kor. 2. Szabad lakás. 3. 800 □-ölnyi pótkert használat. 4. 3 drb szarvasmarha szabad legeltetése. 5. 4 öl tűzifa és 4 öl szalma természetben. 6. E öfogat szabad használata a jegyző és szorosabb értelemben vett családtagjai részére.

Nagybecskerek, 1908. évi május 9

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

464-32

A m. kir. jószágigazgatóságtól.

12237/1908. szám.

462-22

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság nyilvános zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet Krassószörényvármegyében, Bodófalva községben a 2 tantermi iskolának 3 tantermévé leendő átalakítására, és még egy negyedik tanteremmel való kibővítésére, valamint ezen iskolához szükséges

melléképületek felépítésére,

továbbá 1 külön álló (2 szoba, konyha és előszoba és kámrát magában foglaló), tanítói lak és melléképületeinek felépítésére és elkészítésére.

Előirányzati összeg az iskola kibővítésére és átalakítására is a melléképületekre 11247 K. 12 fill., a tanítói lak és melléképületeinek megépítésére pedig 10630 K. 78. fill. Tehát a kettőre együttesen 21877 K. 90 fill.

Az írásbeli zárt ajánlati versenyárgyalás Krassószörényvármegyében Bálinc községben a kincstári telepkezelőség hivatalos helyiségében **folyó évi május hó 30. napján délelőtt 9 órakor** fog megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Ajánlat tehető együttesen mindkét munkákra, vagy külön-külön is az iskola átalakítására és kibővítésére, és a tanítói lak előállítására.

Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban a lugosi esetleg bármely más kir. adóhivatali pénztárnak bántópenz gyanánt befizetni, és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Ajánlat csak a bálinci telepkezelőségnél beszerezhető ajánlati mintalapon tehető, a hol a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

A térrajz, költségvetés és az árlejtési, valamint az általános és részletes feltételek Krassószörényvármegyében Bálincban a kincstári telepkezelőségnél a hivatalos órák alatt (d. e. 8-12-ig és d. u. 2-6 óráig) megtekinthetők.

Elkéselt vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok a helyszínen azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek és ajánlattevők ajánlataikért 30 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül azok összegére való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Arad, 1908. évi május hó 8-án.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik).

12654/1908. sz.

496-21

Pályázati hirdetmény.

A vármegye közönsége által a honvéd hadapród iskolánál létesített 2 (kettő) megüresedett alapítványi helyre pályázatot hirdetek. A kellőleg felszerelt folyamodványok **f. évi július hó 5-éig** hozzám betérjesztendők. Elkéselt s kellőleg fel nem szerelt folyamodványok nem vétetnek figyelembe. Pályázati feltételek:

1. Pályázó magyar állampolgársága igazolandó községi bizonylattal.

2. A pályázó testi alkalmassága katonai nevelésre; ez igazolandó valamely honvéd-, vagy közös hadseregbeli tényleges állományú orvos bizonylatával. A beoltás pedig — amennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlő-oltási bizonyítvánnyal.

3. Megkívánt előismeretek, vagyis valamely középiskola (gimnázium, reáliskola, magyarországi polgári iskola, fiumei községi polgári iskola) négy alsó osztályának legalább elégséges eredménytel történet elvégzéséről szóló bizonyítvány; a latin, vagy görög nyelvből nyert elégtelen osztályzat nem vétetik figyelembe.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet igazolandó erkölcsi bizonylattal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatnak, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történnek.

5. A betöltött legkisebb 14-évi és a tul nem haladott legmagasabb 16 évi életkor. Ez a felvételi év szeptember 1-re vonatkozik igazolandó születési bizonylattal.

6. Torontálvármegye valamely községének kötelekébe való tartozás. Igazolandó községi illetőségi bizonylattal.

Nagybecskerek, 1908. évi május 11.

Jankó Ágoston,
alispán**ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA****WEINBERGER K.**

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ha szép és jó cipőt akar,
akkor csakis az egyedül nálam kapható
debreceni cipőket vegyer,

mely minden más gyártmányt felülmul.

Ugyszintén
amerikai cipő-különlegességek raktára.

363-50.14

REITER
fény-, lég-, és napfürdő-intézet
VERSECEN

a modern gyógyászat legmagasabb fokán áll.

Prospektus ingyen!

Prospektus ingyen

1133/1908. sz.

Perlasz község előljárásgától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Perlasz község előljárásga részéről közhírré tétetik, hogy a községi rendőrség alább érintett ruházatára nézve a versenyárgyalás **f. évi május hó 19-én d. e. 9 órakor** Perlasz község házánál meg fog tartatni; u. m.:

1. 10 drb köpeny, szövet beléssel.
2. 10 drb jóminőségű szürke posztó-zubbony.
3. 10 drb lengyel nadrág.
4. 11 drb téli sapka.
5. 11 drb ernyős sapka.
6. 11 drb lószőr-forgó.
7. 11 drb nyakravaló.
8. 11 drb jelsip, zsinórral.
9. 8 drb gyalogsági gypaju kardbojt.
10. 2 drb lovassági gypaju kardbojt.
11. 1 drb lovassági ezüst kardbojt.
12. 11 drb nemzeti színű karszalag.

Kikáltási ár 700 korona

Ugyszintén ez alkalommal 5 községi szolgáló részére készítenő ruházatra is az árlejtés meg fog tartatni.

Felhívatom mindazok, kik ezen ruhakészlet szállítására vállalkozni akarnak, hogy az árlejtés napján alólírott községi előljárásgnál megjelenjenek, vagy írásbeli ajánlataikat addig adják be.

Perlasz, 1908. évi április hó 30.

Vuchetich,
jegyző.Zsebelyán,
bíró.**Ló- és csikóeladás**Az écskai uradalomban,
Mária Lujza majorjánvannak eladásra kiállítva:
10 drb kanca, legtöbbje
szopós csikóval és 12
darab 1 és 2 éves csikó.

A központi intézőség.

470-2.1

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

VESE ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS,
RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA.

lvógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé- 23-152.54
dence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatá-
sának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muscheng buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
Képvisele Nagybecskereken **WENER JÓZSEF** ügynöksége által.
Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.